

УДК 37.091.12:005.745

Концептуальні засади реалізації Smart-освіти у системі відносин університет — школа

Ірина Доброскок,

доктор педагогічних наук, професор,
член-кореспондент НАПН України,

Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди

Є учасні стратегії України спрямовано на подальший розвиток національної системи освіти, адаптацію її до умов соціально орієнтованої економіки, трансформацію та інтеграцію в європейське і світове освітнє співтовариство.

Мета державної політики в галузі освіти полягає у створенні умов для розвитку особистості і творчої самореалізації кожного громадянина України, виховання покоління людей, які будуть ефективно працювати і навчатися упродовж життя, зберігати і примножувати цінності національної культури і громадянського суспільства, розвивати й зміцнювати незалежну, демократичну та правову державу як невід'ємну складову європейської та світової спільноти.

Реалізація поставлених завдань у системі вищої освіти України сприятиме досягненню основної мети — підготовці висококваліфікованих працівників, які будуть конкурентоспроможними на національному, європейському та світовому ринках [1].

Пріоритетним завданням освіти є орієнтація на інтереси особистості, адекватні сучасним тенденціям суспільного розвитку, ринку праці, які наразі диктують повне переосмислення як змісту і форм освіти, так і методик, технологій, засобів у досягненні високих, порівнюваних, значимих навчальних результатів.

Вирішальне значення для економічної ефективності і конкурентоспроможності тієї чи іншої країни, забезпечення її інтелектуальної самостійності і гідного місця в сучасному світі мають наукові й технічні знання, високі моральні якості особистості, її інтелектуальний і творчий потенціал, винахідливість, ініціативність, чуття нового, здатність адаптуватися до умов, що змінюються, не лише певних груп, а й населення загалом. Саморозвиток суспільства залежить від освіти й може бути забезпечений засобами розвитку особистості.

Н ова освітня парадигма передбачає набуття компетентностей підтверджених результатами навчання, розширення ерудиції, формування творчості, культури особистості, що є головною відмінністю її від старої парадигми, спрямованої на навчання, гаслами якої були: знання, вміння, навички і виховання. Інформаційне суспільство відкриває і абсолютно нові ресурси. Відбулася актуалізація віртуальної освіти як різновиду процесу здобуття, за яким ті, хто навчається, отримують навчальні результати, використовуючи засоби і технології систем віртуальної реальності [2, с. 87].

Особливої значимості в умовах вступу інформаційного суспільства в епоху «smart», модернізації та вдосконаленні вітчизняної системи освіти у зв'язку з переходом людства до інноваційного типу

прогресу і глобалізацією суспільного життя, забезпеченні освітнього середовища відповідно до потреб споживача послуг у контексті розвитку особистості майбутнього фахівця в сучасних умовах набуває smart-освіта [3].

Смарт-освіта повинна забезпечити можливість використання переваг глобального інформаційного суспільства щодо забезпечення освітніх потреб та інтересів [4].

Відповідно концептуальних засад смарт-суспільства, смарт-освіти як основи запровадження і реалізації, постають нові орієнтири для освітянина, як суб'єкта освітнього процесу.

Переосмислення педагогом професійних ролей, ресурсних можливостей і здатності до їх використання, розуміння і прогностичність цілей та результатів досягнутого має відбуватися у професійному консорціумі для швидкої ефективної комунікації, обміну, опанування технологій, набуття необхідного досвіду. На стадії формування smart-освіти у взаємозв'язках усіх ланок освіти та докорінної зміни ролі університетів у забезпеченні організаційної, психолого-педагогічної, технологічної складових, що покладені в основу реалізації smart-освіти актуалізується необхідність координації й науково-методичного забезпечення освітніх процесів. Здатність взаємодіяти із зовнішнім середовищем та адаптуватися до постійних змін періоду створення smart-університетів є провідною у налагодженні комунікаційних стратегій та відносин університет-школа. Опанування й професійне оперування технологіями, які наразі трактуються як освітні тренди (дистанційна освіта, електронне навчання, персоніфіковані підходи на засадах нейро наук, мультимедійність, технологічність, інтерактивність оновлення ролі у застосуванні ігор) сприятимуть ефективній дидактичній комунікації, професійному розвитку педагогічного персоналу [5; 6].

Реалізація smart-освіти у системі відносин університет-школа сприятиме здійс-

ненню підготовки громадянина України до життя в умовах глобального середовища, гнучкості реалізації життєвих індивідуальних стратегій, забезпечить сучасний рівень її діяльності, а також конкурентність України в європейському і світовому просторі.

Досвід показує, що створення академічних центрів з вивчення та побудови нових моделей стосунків університетів з різноманітними навчальними закладами середньої та професійної освіти і шкільних ресурсно-сервісних освітніх центрів з метою виявлення, впровадження і забезпечення новітніх форм інклюзії, співпраці учень-учитель-науково-педагогічний працівник-консультант та їх професійного розвитку в умовах реалізації концепції нової української школи, зокрема, професійної школи сприятиме удосконаленню роботи вітчизняних університетів.

Застосування Smart технологій в освітньому процесі сучасного університету вказує інноваційність поступу, стратегічність планування, гнучкість і мобільність модернізації відповідно до вимог часу. Досвід застосування smart-технологій у діяльності Центру інноваційного навчання (ІТС) Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди підтверджує дієвість функціонування, значимість для учителів, батьків, учнів, що дозволяє розширити можливості сучасного інноваційного закладу освіти у налагодженні дієвої, ефективної взаємодії із школою з підготовки людини майбутнього, свідомого громадянина, конкурентоздатного фахівця.

Література

1. *Входження національної системи вищої освіти в Європейський простір вищої освіти та наукового дослідження: моніторинг. дослід. : аналіт. звіт / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. Фонд досліджень. освіт. Політики», кер. авт. кол. Т. В. Фініков. Київ : Таксон, 2012. 54 с.*

2. Биков В. Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти: монографія. Київ : Аттіка, 2009. 684 с.

3. Воронкова В. Г., Кивлюк О. П., Нікітенко В. О. Формування концепції інноваційної освіти (Stemosвіти) як фактор становлення і розвитку Smartсуспільства за умов глобалізаційної реальності // Становлення інформаційного суспільства як цивілізаційної парадигми розвитку сучасної України за доби глобалізації: теоретико-методологічні та праксеологічні виміри : монографія. Запоріжжя : ЗДІА, 2017. Розд. 5. С. 108–134.

4. Гуревич Роман, Кадемія Майя

Смарт-освіта — нова парадигма сучасної системи освіти // Теорія і практика управління соціальними системами. 2016. № 4. С. 76

5. *Smart Technology based Education and Training // Smart Digital Futures.* Netherland: Amsterdam: IOS Press BV 2014.

6. *Ji-Seong Jeong, Mihye Kim and Kwan-Hee Yoo. A Content Oriented Smart Education System based on Cloud Computing // International Journal of Multimedia and Ubiquitous Engineering Vol.8, No.6 (2013), pp. 313–328 <http://dx.doi.org/10.14257/ijmue.2013.8.6.31>*

Iryna Dobroskok

CONCEPTUAL FOUNDATIONS FOR THE IMPLEMENTATION OF SMART-EDUCATION IN THE SYSTEM OF UNIVERSITY-SCHOOL RELATIONS

Abstract

The article deals with the problem of the transformations of university education in Ukraine under the conditions of information society entering the «smart» era.

The emphasis is placed onto the importance of smart-education in modernizing and improving the national education system in connection with the transition of humanity to the innovative type of progress and the globalization of public life, the provision of an educational environment in accordance with the service consumer's needs in the context of the future specialist's personality development in modern conditions.

The necessity of coordination and scientific-methodical provision of educational processes at the stage of smart-education formation in the interconnections of all educational levels and the radical change of the universities' role in providing the organizational, psychological and pedagogical, technological components that underlie the smart-education's implementation is determined.

The ability to interact with an external environment and adapt to continuous changes in the period of smart-universities is identified as the leading one in university-school communication strategies and relations.

The possible ways for the interaction of higher education institutions with the external environment and adaptation to «smart» period fluxions are revealed. It is indicated that the smart-education implementation in the system of university-school relations will facilitate the training of a citizen of Ukraine for life in a global space, the flexibility of individual life strategies realization, provide the modern level of its activity, as well as Ukraine's competitiveness in European and world space.

The experience of using smart-technologies in the educational process of the modern innovative university, in particular in the system of university-school relations, in the activities of the Innovation Training Center (ITC) is presented.

Methods: analysis of theoretical literature, questionnaire survey in written, contentanalysis.

Key words: Ukrainian university education, information society, smart-education, innovative university, smart-university, Innovation Training Center (ITC), Pereiaslav-Khmelnitskyi Hryhorii Skovoroda State Pedagogical University.